

Programación Docente de INTRODUCCIÓN Á IMPROVISACIÓN

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA CONXUNTO

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO									XEFE/A DO DEPARTAMENTO	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Carlos Castro Roig
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE						9			Idiomas	GALEGO, ESPAÑOL; INGLÉS
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Carlos Castro Roig				carloscastro@csmvigo.com					

2. Descritor de competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	A materia ten como obxectivo que o alumnado poida enriquecer a súa formación musical e instrumental no ámbito da música improvisada (idiomática e non idiomática) en diferentes linguaxes e formacións. A participación nunha formación instrumental deste tipo permitirá abordar un repertorio específico, que englobe de forma conxunta aspectos técnicos e idiomáticos característicos da improvisación. Esta materia ofrécese a todas as especialidades instrumentales.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Está relacionado con materias de Conxunto, Improvisación
TRANSVERSAIS	T7, T9, T10
XERAI	X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22
ESPECÍFICAS	EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Incorporar a improvisación (idiomática e non idiomática) como parte fundamental da expresión instrumental	EI2, EI7, X2, X4, X7, X8, X17, X22
Explorar técnicas instrumentais non convencionais que permitan obter unha maior variedade tímbrica	EI2, EI4, X4, X8, X17, X21, X22
Traballar as técnicas de improvisación (idiomática e non idiomática)	EI2, X2, X8, X11, X17, X22, EI7
Interpretar o repertorio en público como solista o en grupo, con e sen dirección, de forma solvente e autónoma	T7, T9, T10, X2, X4, X7, X21, X22, EI3, EI4, EI5, EI8, EI9, EI10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Práctica solista e de grupo	Preparación dun repertorio amosando características sonoras traballadas	todas
Aprendizaxe das distintas indicacións e grafías propias e a súa realización en grupo e solista	Función de cada instrumento dentro do grupo, e traballo do empaste sonoro.	todas
Práctica e exploración de recursos non convencionais do instrumento	Experimentación as técnicas instrumentais non convencionais que permitan obter a maior variedade tímbrica	todas
Audición ou gravacións	Interpretación en audición ou en gravación do repertorio abordado no cuadrimestre	1
Total de sesións por cuadrimestre		18

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
avaliación inicial	2		2
Clases	34		34

Audicións-Gravacións	2	2
Traballo persoal	142	142
Total de horas por cuadrimestre		180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continúa)			
Seguimento contínuo	valóranse as capacidades adquiridas conforme a superación da aprendizaxe: exploración técnica, fluidez na improvisación, empaste no grupo	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	60%
Audicións / gravacións	valórase a capacidade artística de comunicación e o grado de compenetración co conxunto.	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	40%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continúa. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro)			
Seguimento contínuo	valóranse as capacidades adquiridas conforme a superación da aprendizaxe: exploración técnica, fluidez na improvisación, empaste no grupo	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	60%
Audicións / gravacións	valórase a capacidade artística de comunicación e o grado de compenetración co conxunto	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	40%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)			
Audición pública	Interpretación en audición de obras ou fragmentos como solista ou en grupo, amosando as técnicas instrumentais e improvisatorias traballadas e con capacidade artística de comunicación	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100%

EXTRAORDINARIA			
Audición pública	Interpretación en audición de obras ou fragmentos como solista ou en grupo, amosando as técnicas instrumentais e improvisatorias traballadas e con capacidade artística de comunicación	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100%

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

LEVINE, M.: Jazz Theory. USA. Sher Music Co, 1995.

CORBETT, J.: A listener's guide to free improvisation, 2016, U. Chicago Press.

ALONSO, C.: Enseñanza y aprendizaje de la improvisación libre. E. Alpuerto, 2014.

BAILEY, D.: La improvisación. E. Trea, 2010.

MATTHEWS, W.: Improvisando. Turner música, 2012.

Programación Docente de INTERPRETACIÓN DA MÚSICA FOLK E NOVAS MÚSICAS

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA CONXUNTO

ESPECIALIDADE	CONXUNTO								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	COLECTIVA
DEPARTAMENTO	PERCUSIÓN								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	CARLOS CASTRO ROIG
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	CARLOS CASTRO ROIG
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE					6				Idiomas	GALEGO, ESPAÑOL, ENGLISH
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	CARLOS CASTRO ROIG				carloscastro@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Materia de conxunto na que se aborda a preparación e interpretación da música folk / tradicional principalmente de Galicia, alonxada do xeito tradicional. Ten cabida a composición e arranxos individuais e colaborativos así como a improvisación. Pretende ser un espazo no que se valore e fomenta a creatividade do alumnado traballando sobre un amplo repertorio aberto a influencias contemporáneas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Cofecemento básico de cifrado americano ou acordes, e ser capaz de seguir un guión de melodía e cifrado armónico
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Está relacionado con materias de Conxunto
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T7, T8, T9, T10
XERAIS	X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21, X22
ESPECÍFICAS	EI1, EI 3, EI 4, EI5, EI6, EI7, EI 8, EI9, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Crear e adaptar as diferentes obras de base tradicional ou popular de Galicia (e de músicas do mundo) utilizando recursos compositivos, harmónicos, formais, improvisatorios e tímbricos	T1, T2, T3, T7, T8, T9, T10, X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X22
Interpretar en grupo un repertorio (mínimo 3 obras) que reflectan o traballo en común	T3, T7, T8, T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Repertorio da música tradicional galega, folk e músicas do mundo	Preparación dun repertorio (mínimo 3 obras), amosando coñecemento da súa ornamentación, características sonoras e ritmos propios do estilo correspondente.	TODAS
Aspectos formais, compositivos e arranxos	Construcción formal, harmonización, composición e improvisación	TODAS
Sonoridade de conxunto	A función de cada instrumento dentro do grupo como traballo para conquistar empaste sonoro.	TODAS
Audición ou gravación	Interpretación en audición ou en gravación do repertorio abordado no cuadrimestre	2
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
AVALIACIÓN INICIAL	2		2
CLASES	34		34
AUDICIÓN/GRAVACIÓN	2		2
TRABALLO PERSOAL	142		142
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continúa)			
SEGUIMIENTO CONTÍNUO	Participación na creación das pezas do repertorio (composición, harmonización, arranxos)	T1, T2, T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21, X22 E11, E1 3, E1 4, E15, E16, E17, E1 8, E19, E110	60%
AUDICIÓN/GRAVACIÓN	Control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetración co conxunto.	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	40%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continúa. Cando isto acontece, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
SEGUIMIENTO CONTÍNUO	Participación na creación das pezas do repertorio (composición, harmonización, arranxos)	T1, T2, T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21, X22 E11, E1 3, E1 4, E15, E16, E17, E1 8, E19, E110	60%
AUDICIÓN/GRAVACIÓN	Control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetración co conxunto..	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	40%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)			
AUDICIÓN PÚBLICA	Interpretación das obras que se traballaron no cuadrimestre con control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetración co conxunto..	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	100%
EXTRAORDINARIA			
AUDICIÓN PÚBLICA	Interpretación das obras que se traballaron no cuadrimestre con control técnico, coherencia no estilo interpretativo, concordancia coa forma e estética das obras, capacidade artística de comunicación e grado de compenetración co conxunto..	T3, T7, T8,T9, T10 X1, X2, X3, X6, X7, X8, X11, X17, X21,	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN		CRITERIOS E PAUTAS	
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.	
8. Bibliografía, materiais e documentos			
Cancioneiros e música tradicional de Galicia: Castro Sampedro, Bal y Gay. Cancioneiro Popular Galego: Schubart, Santamarina.			

Programación Docente de Tradicións Musicais Europeas entre Fronteiras

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Tradicións Musicais Europeas entre Fronteiras

ESPECIALIDADE	Todas								ITINERARIO	Todos
CARÁCTER	Optativa								TIPO DE CLASES	Presenciais
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa Vázquez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Iván Abal Pulleiro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE						3		3	Idiomas	Galego, Castelán.
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Iván Abal Pulleiro				ivan_abal@csmvigo.com				A concertar	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento das diferentes tradicións musicais en países Europeos: tipoloxías musicais, danzas e expresión culturais vencelladas á música (literatura, costumes, etc.). Desenvolvemento de destrezas en interpretación, creación, investigación e divulgación de contidos en traballos colectivos nun contexto internacional.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecemento da propia música tradicional e ámbito cultural; competencia en interpretación instrumental con instrumentos da tradición; experiencia en práctica de conxunto; competencia en inglés para as sesións en contexto internacional; competencia no manexo de ferramentas de e-learning.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Disciplinas troncais e de especialidade (Interpretación, Musicoloxía, Produción e Xestión, Pedagogía)
TRANSVERSAIS	Todas
XERAI	Todas (agás a X19 e X27)
ESPECÍFICAS	Todas as correspondentes as Especialidades de Interpretación e de Musicoloxía (agás a EI10)

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Profundizar no coñecemento de tradicións locais de músicas populares e tradicionais de diversos países europeos no seu contexto cultural	T2, T5, T13, X1, X3, X4, X6, X9, X11, X14, X15, X17, X20, X22, X26, E11, E12, E14, E15, EM1, EM2, EM3, EM5, EM6 EPX5, EC1, EC2
Desenvolver competencias en creación, investigación e interpretación respecto das músicas tradicionais europeas nos seus contextos específicos	T2, T5, T13, T14, X2, X3, X4, X6, X7, X20, X23, X25, X26 E11, E12, E14, E15, E17, E19, EM1, EM2, EM3, EM4, EM5, EM6 EPX5, EC1, EC2, EC7, EP2,

Producir audicións e presentación de tópicos da música tradicional europea dirixidos a un grupo internacional de alumnado.	T3, T5, T8, T14, X2, X3, X6, X7, X11, X13, X18, X21, X22, EI3, EI4, EI5, EM4, EPX4, EPX5, EC7, EP4, EP5,
Desenvolver competencias para o traballo en equipo nos ámbitos da creación, investigación en interpretación en equipos internacionais.	T4, T5, T6, T7, T9, T13, T14, X5, X7, X8, X21, X25 EI3, EI4, EI5, EI7, EI9, EM4, EM5 EPX5, EC7
Desenvolver competencias interculturais, sociais e lingüísticas nun contexto internacional, así como capacidade de iniciativa e liderado de grupos.	T1, T3, T5, T6, T7, T8, T9, T12, T15, X5, X10, X18, X21, X24, X25 EI3, EI6, EI8, EM8, EC11, EP2, EP8,
Desenvolver a capacidade de apreciación da diversidade cultural así como os valores de tolerancia e comprensión da diversidade.	T11, T16, T17, X12, X14, X16, X20, X26 EI6, EM7, EC2

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Elementos constitutivos das tradicións musicais europeas	1.1. Os xéneros musicais 1.2. A organoloxía	3
2. Aspectos culturais de contexto	2.1. Contexto antropolóxico das tradición musicais 2.2. Modos de transmisión e difusión	3
3. Interpretación musical	3.1. Preparación e realización de obras do repertorio 3.2. Aspectos específicos da interpretación, en xéneros, estilos, instrumentos, etc. 3.3. Interpretación en ensemble. Arranxos. Instrumentacións doutras tradicións europeas.	8
4. Creación e difusión de contidos	4.1. Presentación en formatos de texto e multimedia divulgativos de tópicos musicais, dancísticos, ou culturais da tradición musical 4.2. Presentación en formato escénico de tópicos musicais e/ou dancísticos da tradición musical	2
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Presentación de contidos teórico-prácticos: traballaranse os conceptos fundamentais utilizando fontes primarias e o material audiovisual/monografías/artigos, etc. para a mellor comprensión dos contidos impartidos.	5	10	15
Preparación e presentación da performance: realizarase unha proposta de posta en escena do repertorio tratado, a través de ensaios con traballos específicos de arranxos, instrumentación, etc.	5	30	35
Realización de actividades de alumnado en seminario-taller: desenvolveranse seminarios específicos sobre aspectos concretos das diferentes tradicións musicais europeas.	3	10	13
Presentación de traballos: Elaboraranse traballos sobre tópicos específicos das tradicións musicais europeas por escrito e con presentación pública.	3	24	27
	16	74	90
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			

Ficha de seguimento	Ficha na que se recollerán as incidencias ocorridas durante a actividade transcorrida na aula (asistencia, participación activa, iniciativas persoais, traballo semanal individual, etc.).	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T 11, T12, T13, T14, T15, T16, T17, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X7, X8, X9, X10, X11, X12, X13, X14, X15, X16, X17, X18, X20, X 21, X22, X24, X25, X26, E11, E12, E13, E14, E15, E16, E17, E18, E19 EM1, EM2, EM3, EM4, EM5, EM6, EM7, EM8 EPX4, EPX5, EC1, EC2, EC7, EC8, EC11, EP2	40
Exposición traballo	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T10, T12 T14, T15, T17, X5, X8, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X18, X24, X25, X26 E16, EM1, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7, EM8 EPX4, EC1, EC2, EC7, EC8, EP2, EP8	30
Audición	Valorarase a coherencia co estilo interpretativo e a capacidade de comunicación.	T9, T11, T13, X1, X2, X3, X4, X6, X7, X9, X13, X17, X21, X22, X23, E11, E12, E13, E14, E15, E17, E18, E19 EM1, EM4, EPX5, EC11, EP4, EP5, EP8	30
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
	Igual Avaliación Alternativa		
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exposición traballo	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T10, T12 T14, T15, T17, X5, X8, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X18, X24, X25, X26 E16, EM1, EM2, EM3, EM5, EM6, EM7, EM8 EPX4, EC1, EC2, EC7, EC8	50
Audición	Valorarase a coherencia co estilo interpretativo e a capacidade de comunicación.	T9, T11, T13, X1, X2, X3, X4, X6, X7, X9, X13, X17, X21, X22, X23, E11, E12, E13, E14, E15, E17, E18, E19 EM1, EM4, EPX5, EC11	50
EXTRAORDINARIA			
	Idem Alternativa		
ERASMUS			

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprirse as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Bibliografía

Costa, L. (1997). "La Música Popular (Cap. 8)". En Galicia-Antropología (vol. XXV), 403-431. A Coruña: Hércules.

Costa, L. (2004). Las rumbas olvidadas: transculturalidad y etnicización en la música popular gallega. Trans. Revista transcultural de música, (8). <https://www.sibetrans.com/trans/articulo/194/las-rumbas-olvidadas-transculturalidad-y-etnicizacion-en-la-musica-popular-gallega>.

Groba, X. (1997). "El estudio de la música tradicional gallega y el canto de tradición oral (Cap. 6)". En Galicia-Antropología (vol. XXV), 328-359. A Coruña: Hércules.

Ling, Jan (1997). A history of European folk music, University of Rochester Press.

Webgrafía

A Tiracolo. Ouvirmos. <https://www.uvirmos.com/web/catalogo-editorial-4/a-tiracolo-2/>

aCentral Folque, Galician center of popular music. <http://www.folque.com/01.140415wp/>

Editorial: <http://www.folque.com/01.140415wp/tenda/>

Alalá. <https://www.youtube.com/user/alalaTVG>

Archive of the Oral Heritage of Identity at the Museum of the Galician People. (Arquivo do Patrimonio Oral da Identidade (Apoi) do Museo do pobo galego). <http://apoi.museodopobo.gal/>

Carpintero, Pablo. (2010). Os Instrumentos musicais na tradición galega. <http://www.consellodacultura.gal/asg/instrumentos/indice-de-instrumentos/>

Consello da cultura galega. <http://consellodacultura.gal/>

Dorothé na vila. <https://vimeo.com/457417985>

Editorial Canela. <https://editorialcanela.gal/es/>

Folkoteca galega. Scores of Galician music. <https://folkotecagalega.com/>

Inquedanzas Sonoras. Firm specialized in the edition, distribution and community management of Galician music and music made in Galicia. <https://inquedanzas.com/gl/>

López, Carme, Feixoo, Xulia, DePalma, Renée. (2023). Axudádeme a cantar. Serie documental. <http://consellodacultura.gal/especiais/axudademe-a-cantar/>

Schubarth, D., & Santamarina, A. (1984). Cancioneiro popular galego. A Coruña: Fundación Barrié de la Maza. <https://fundacionbarrie.org/cancioneiro-popular-galego?newlang=english>

FAMDT : Fédération des acteurs et actrices des musique et danses traditionnelles. <https://www.famdt.com/federation/projet-federal/>

Modal-media: <https://modal-media.com/>

Familhas: <https://www.familhas.org/>

Women in traditional music: <https://modal-media.com/dossiers/la-place-des-femmes-dans-les-musiques-traditionnelles>

Dastum: <http://www.dastum.com>

CERDO: <http://www.metive.org>

Patrimoine oral: <http://patrimoine-oral.org/dyn/portal/index.seam;jsessionid=373dc197af276f408bdbdd66d90b?page=home>

CMTRA: <https://cmtra.org>

AMTA: <https://amta.fr/type/video>

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLtPhCxDrbqZSNIT-jaF5q9jWaBqq4T3zC>

CRMTL: <https://crmtl.fr>

Basque Cultural Institute: <https://www.eke.eus/en/kultura/music-and-singing>

Centre Occitan Ethnographique : http://cordae-talvera-documentation.kentika.fr/ListRecord.htm?list=kentapp&app_num=19

Maison patrimoine oral de Bourgogne: <https://mpo-bourgogne.org>

Alsace: <https://www.sammle.org/fr/categorie/musiques-et-danses-traditionnelles>

Programación Docente de INTRODUCCIÓN Á MÚSICA TRADICIONAL GALEGA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA										
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	IMTP	
CARÁCTER	C) Optativa							TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	IMTP							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Lorena Freijeiro	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Xiana Teixeira
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	2
ETCS/ CUADRIMESTRE						6			Observacións	
DOCENTE	NOME E APELIDOS						MAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	Xiana Teixeira Rei						xianateixeiro@csmvigo.com		Luns de 16:00 a 17:00 (1ºC) Xoves de 19:30 a 20:30 (2ºC)	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Esta materia céntrase no achegamento á música tradicional de Galicia a nivel básico, tanto na interpretación como no coñecemento de fontes bibliográficas e gravacións históricas. Traballarase tanto a música instrumental como a música vocal, con especial atención ás danzas e ritmos tradicionais.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Historia dos instrumentos da MTPG, Outros instrumentos, Análise das músicas da MTO, Historia da música galega.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T7, T8, T13, T16, T17.
XERAIS	X1, X2, X3, X6, X7, X10, X17.
ESPECÍFICAS	EI2, EI7, EI8.

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer as características organolóxicas dos principais instrumentos da música galega de tradición oral.	T1, T2, T13, T17, X1, X10.
Identificar os xéneros da música de tradición oral de Galicia, tanto vocais como instrumentais, e a súa relación co baile e a danza.	T1, T2, T3, T8, T13, T17, X1, X10, X17.
Coñecer as diversas formacións instrumentais da tradición galega e o seu papel segundo o contexto histórico.	T1, T2, T13, T17, X1, X10, X17.
Coñecer as diversas fontes e arquivos para o estudo da música tradicional.	T1, T2, T13, T16, T17, X1.
Apreciar a influencia da música galega de tradición oral na música académica.	T1, T2, T8, T13, T17, X1, X10, X17.
Desenvolver a práctica do repertorio galego de tradición oral.	T1, T3, T7, T13, T17, X2, X3, X6, X7, X17, EI2, EI7, EI8.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Principais instrumentos da tradición galega.	<ul style="list-style-type: none"> Clasificación: idiófonos, membranófonos, cordófonos e aerófonos. Características organolóxicas e formas de execución. Breves apuntamentos históricos, usos e funcións. 	4
2. Xéneros.	<ul style="list-style-type: none"> Repertorio instrumental: <ul style="list-style-type: none"> Xéneros exclusivamente instrumentais. Xéneros destinados ao acompañamento de bailes e danzas. Repertorio vocal: <ul style="list-style-type: none"> Clasificación segundo o ciclo anual. Clasificación segundo o ciclo vital. Cantos de oficios. Cantos de carácter lúdico e de acompañamento de bailes. Outros cantos. Acompañamento instrumental. 	4

3. Formacións.	<ul style="list-style-type: none"> Dúo gaita-tambor. Cuarteto / quinteto. Requintas. Murgas / charangas. Pandereteiras. Coros galegos. Cegos cantores. 	3
4. Fontes para o estudo da música de tradición oral.	<ul style="list-style-type: none"> Fontes escritas. Fontes monumentais. Fontes teóricas e didácticas. Fontes históricas e administrativas. Fontes literarias. Fontes iconográficas. Fontes sonoras. Fontes orais. 	1
5. Influencia da música tradicional na música académica.	<ul style="list-style-type: none"> Exemplos de obras musicais con evidencias de emprego de materiais melódicos/rítmicos da tradición oral. 	1
6. Práctica de repertorio tradicional.	<ul style="list-style-type: none"> Repertorio vocal. Repertorio instrumental. 	4
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral: O docente explicará os conceptos fundamentais utilizando material audiovisual (de ser o caso) para a mellor comprensión dos contidos impartidos.	17		17
Lectura guiada de fontes: Lecturas comentadas polo docente procedentes de diferentes fragmentos, ensaios e artigos vencellados aos contidos da materia.	5		5
Posta en común: Aportacións e conclusións extraídas por parte do alumnado sobre audicións e textos traballados que serán comentadas na aula.	3		3
Clase práctica: Desenvolvemento práctico dos conceptos tratados con anterioridade na exposición maxistral.	5		5
Traballo persoal: Traballo desenvolvido polo alumnado de xeito autónomo, seguindo as pautas recibidas previamente polo docente.		144	144
Exposición de traballos: O traballo escrito realizado no cuadrimestre deberá ser exposto na aula coa axuda de materiais audiovisuais (powerpoint, audicións, vídeos, etc.).	4		4
Tutorías: Se fora necesario orientarase individualmente ao alumno para a realización do seu traballo e resolveranse as posibles dúbidas na hora semanal dedicada a tal fin. As tutorías deben concertarse como mínimo cunha semana de antelación.	2		2
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Ficha de seguimento	Ficha na que se recollerán as incidencias ocorridas durante a actividade transcorida na aula (asistencia, participación activa, iniciativas persoais, traballo semanal individual, etc.).	T6, T8, T7, T8, T13, T16, X1, X2, X3, X4, X6, X7, X10, X12, X16, X17, X20, X26, E11, E12, E3, E4, E15, E17, E18.	45%
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito.	T1, T2, T3, T8, T13, T16, T17, X1, X12, X14, X18, X20.	35%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito.	T4, T8, T13, T16, T17, X10, X18.	20%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito (as pautas para a elaboración do mesmo serán previamente indicadas polo docente).	T1, T2, T3, T8, T13, T16, T17, X1, X12, X14, X18, X20.	60%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito (as pautas para o desenvolvemento da mesma serán previamente indicadas polo docente).	T4, T8, T13, T16, T17, X10, X18.	40%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito (as pautas para a elaboración do mesmo serán previamente indicadas polo docente).	T1, T2, T3, T8, T13, T16, T17, X1, X12, X14, X18, X20.	60%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito (as pautas para o desenvolvemento da mesma serán previamente indicadas polo docente).	T4, T8, T13, T16, T17, X10, X18.	40%
EXTRAORDINARIA			
Traballo escrito	Avaliaranse as capacidades de claridade conceptual, síntese, desenvolvemento e asimilación dos contidos tratados na materia a través da presentación dun traballo escrito (as pautas para a elaboración do mesmo serán previamente indicadas polo docente).	T1, T2, T3, T8, T13, T16, T17, X1, X12, X14, X18, X20.	60%
Exposición	Exposición pública do traballo escrito (as pautas para o desenvolvemento da mesma serán previamente indicadas polo docente).	T4, T8, T13, T16, T17, X10, X18.	40%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN		CRITERIOS E PAUTAS	
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprirse as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.	
8. Bibliografía, materiais e documentos			
<p>Acuña Trabazo, A. e Garrosa Gude, J.L.. «Lírica oral en Galicia: concepto, clasificación, transformación e fosilización», en <i>Boletín de Literatura Oral</i>, nº Extra 1 (2017), p. 145-155.</p> <p>Bal y Gay, J. e Martínez Torner, E.. <i>Cancionero Gallego</i>. Estudo crítico por Carlos Villanueva. A Coruña: Fundación Barrié de la Maza, 2007.</p> <p>Campos Calvo-Sotelo, J.. <i>Fiesta, identidade e contracultura. Contribucións ao estudo histórico de la gaita en Galicia</i>. Ed. Diputación de Pontevedra, 2007.</p> <p>Carpintero Arias, P.. <i>Os instrumentos musicais na tradición galega</i>. Ourense: Ed. Difusora de artes, letras e ideas, 2009.</p> <p>Carracedo Crespo, R.. <i>A requinta da Ulla</i>. Obradoiro Riobó. Edicións Embora, 2017.</p> <p>Coira Pociña, J.. <i>A cultura popular na Galicia medieval: ocio e devocións</i> [Tese], Universidade de Santiago de Compostela, 2015.</p> <p>Criado, A.A.. «El folclore como instrumento político: los Coros y Danzas de la Sección Femenina», en <i>Revista Historia Autónoma</i>, nº 10 (2017), p. 183-196.</p> <p>Das Arias Valsa, X.. «Danzas de la península del Morrazo», en <i>Narria. Estudios de artes y costumbres populares</i>, nº 77-78 (1997), p. 29-34.</p> <p>Donington, R.. <i>La música y sus instrumentos</i>. Madrid: Alianza Editorial, 1998.</p> <p>Fernández, J.. «Recursos de interpretación da gaita do fol», <i>Etno-folk. Revista galega de etnomusicología</i>, nº 5 (2006), p. 51-84.</p> <p>Fernández Senra, M. e X.. <i>Danzas gremiais e procesionais da provincia de Ourense</i>. Vol I. Ourense: Deputación de Ourense, 1999.</p> <p>Fernández Senra, M. e X.. <i>Danzas gremiais e procesionais da provincia de Ourense</i>. Vol II. Ourense: Deputación de Ourense, 2000.</p> <p>García de la Cuesta, D.. <i>Les gaites</i>. Asociación Cultural Esbilla, 2012.</p> <p>González Fernández, J.M.. «El oficio de la gaita en la Galicia tradicional de los siglos XVII-XIX», en <i>Revista de Musicología</i>, vol. 9, nº 1/2 (1996), p. 153-177.</p> <p>Inzenga, J.. <i>Cantos e bailes da Galiza</i>. Estudo crítico por José Luis do Pico Orjais. 1ª ed. Ourense: Difusora de Letras, Artes e Ideas, 2005.</p> <p>Lomax, A.. <i>The Spanish Recordings. Galicia</i>. J.R. Cohen (ed.). Massachusetts: Rounder, 2001, CD.</p> <p>López Quintáns, J.. «Emilia Pardo Bazán y la cultura gallega. Edición de "La muiñeira"», en <i>Madrygal</i>, nº 17 (2014), p. 47-54.</p> <p>Manzano, M.. «La música de los romances tradicionales: metodología de análisis y reducción a tipos y estilos», en <i>Escritos dispersos sobre música popular de tradición oral</i>.</p> <p>Martínez San Martín, A.. «Historia e evolución da danza en Galicia», en VV.AA. <i>Galicia fai dos milanos. O feito diferencial galego</i>, II, Santiago de Compostela: Ed. Museo do Pobo Galego, 1998, p. 11-139.</p> <p>Montero Torreiro, E.. <i>A requinta na Ulla</i>. Diputación Provincial de Lugo, 1993.</p> <p>Peón, M.. «Introducción conceptual ó noso folclore e baile tradicional», en <i>Actas I, II e III Encontros O Son da Memoria</i>, Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 2004, p. 151-158.</p> <p>Pereira, F. e Sousa, X.. «"O cego dos monifates" de Isidoro Brocos», en <i>Anuario Brigantino</i>, nº 14 (1991), p. 289-300.</p> <p>Praetorius, M.. <i>Syntagma musicum. De Organographia</i>. Wolfenbüttel, 1619.</p> <p>Quintana, P.. <i>Amadeo Goyanes e as zanfoneiras de Monforte</i>. Santiago de Compostela: A Central Folque, 2015.</p> <p>Requeixo, A.. «Literatura e música populares en Galicia: as cantigas de fiada», en <i>Unión Libre</i>, nº 5 (2000), p. 336-361.</p> <p>Rivas Cruz, X.L., e Iglesias do Barrio, B.. <i>Cantos, Coplas e Romances de Cego (I)</i>. Lugo: Ophiusa, 1999.</p> <p>Rivas Cruz, X.L., e Iglesias do Barrio, B.. <i>Cantos, Coplas e Romances de Cego (II)</i>. Lugo: Ophiusa, 2000.</p> <p>Sachs, C.. <i>Historia universal de los instrumentos musicales</i>. Bos Aires: Ed. Centurión, 1947.</p> <p>Sánchez Brunete, A. e Montero, E.. <i>Os instrumentos da música popular</i>. Vigo: Ir Indo, 1992.</p> <p>Sánchez Rei, X.M.. «Aproximación ao canto tradicional galego», en <i>Polo gosto de cantar. Cantos tradicionais e de taberna. Caderno 1</i>, AA.VV. da Agra do Orzán.</p> <p>Schubarth, D. e Santamarina, A.. <i>Cancioneiro popular galego</i>. A Coruña: Fundación Barrié de la Maza. A Coruña, 1984.</p> <p>Sampedro y Folgar, C.. <i>Cancioneiro Musical de Galicia</i>. Coordinador Carlos Villanueva. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2007.</p> <p>Santalices, F.. Gravacións históricas de zanfona 1927-1949. Boa, 2004, CD.</p> <p>Santalices, F.. <i>La zanfona</i>. Vigo: Ir Indo, 2021.</p> <p>Seoane, A.. <i>Faustino Santalices: investigador, gaitero e zanfonista</i>. Vigo: Ir Indo, 2000.</p>			

Schubarth, D. e outros. *Florencio, cego dos Vilares*. Santiago de Compostela: A Central Folque, 2015.

Tranchefort, F.R.. *Los instrumentos musicales en el mundo*. Madrid: Alianza Música, 2008.

VV.AA.. *Instrumentos musicais populares galegos*. Vigo: Obradoiro-Escola de Instrumentos Populares Galegos - Universidade Popular de Vigo. Concello de Vigo, 1987.

VV.AA.. *Tempos de festa en Galicia. Tomo I: Entre os Reis e o mes de maio*. Fundación Caixa Galicia, 2006.

VV.AA.. *Tempos de festa en Galicia. Tomo II: Entre o Corpus e o mes de agosto*. Fundación Caixa Galicia, 2008.

Arquivo do patrimonio oral de identidade (APOI) – Museo do Pobo Galego: <http://www.apoi-mpg.org/>.

Arquivo de gravacións de campo de Alan Lomax - *Association for Cultural Equity*: <http://www.culturalequity.org>.

Biblioteca Virtual de Prensa Histórica - <https://prensahistorica.mcu.es/>.

Hemeroteca Digital Hispánica. BNE - <https://hemerotecadigital.bne.es/>.

Discografía colección *A Tiracolo* [CD]. Ed. Ouvirmos.

Discografía colección *Os Nossos Gaiteros* [CD]. Ed. do Cumio.

Programación Docente de OPTATIVA CSMVIGO RADIO I, II

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA OPTATIVA CSMVIGO RADIO I, II

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	IMPROVISACIÓN								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	PABLO ABREU
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Rosa María Gayoso Vázquez
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1(2)
ETCS/ CUADRIMESTRE					3	3			Idiomas	Galego/Español/Inglés
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	ROSA MARÍA GAYOSO VÁZQUEZ				rosa_gayoso@csmvigo.com					
	IVÁN ABAL PULLEIRO				ivan_abal@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Introdución e inmediata inmersión na experimentación co formato radiofónico centrado na elaboración de podcast para crear contedores que dean lugar e promoción ó que se xera no Centro, así como proveer dun laboratorio de investigación acción centrado nos
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T13, T15, T16, T17
XERAIS	X4, X7, X10, X13, X16, X18, X21, X22, X23, X24, X26
ESPECÍFICAS	EC2, EC4, EC7, EC10, EC11, EI3, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EM7, EM8, EP3, EP4, EP5, EP6, EP8, EP9

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. escoitar e analizar os distintos tipos de programas radiofónicos así coma o uso da voz como recurso comunicativo e expresivo.	T1, T2, T7, T8
2. Explorar os usos da voz falada aplicando parámetros musicais.	T4, T5, X4, X7, X13, X18, X21, X23, X26, EC2, EC4, EC7, EC10, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EI9, EM8, EP3, EP4, EP5, EP6, EP8, EP9
3. Experimentar con diversos formatos radiofónicos.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T13, T15, T16, T17, X4, X10, X13, X16, X18, X21, X22, X23, X26, EC2, EC4, EC7, EC10, EC11, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EM8, EP3, EP5, EP6, EP8, EP9
4. Valorar a importancia da música como medio expresivo e mesmo formal así como desenvolver as capacidades para o sua utilización no contexto do traballo radiofónico.	T2, T4, T5, T6, T7, T8, T15, X4, X7, X13, X22, X23, X26, EC2, EC4, EC7, EC11, EI4, EI5, EI7, EI8, EP3, EP5, EP9
5. Elaborar distintos espazos radiofónicos.	Os mesmos que no apartado 3
6. Fomentar o desenvolvemento da capacidade de autocritica que permita avaliar o traballo dun xeito constructivo.	T2, T4, T6, T7, T8, T15, X10, X23, X24, X26, EC4, EC10, EC11, EI6, EM7, EM8, EP9,

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
A NARRATIVA RADIOFÓNICA	1. O contexto: a sociedade e os medios. 2. A narración 3. As narrativas radiofónicas.	1

A LINGUAXE RADIOFÓNICA	1. A palabra: Funcións e recomendacións para o seu uso. 2. A música: funcionamento e recomendacións. 3. Os efectos sonoros: Funcións e recomendacións. 4. O silencio: funcionamento e recomendacións. 5. A combinación dos elementos da Linguaxe radiofónica.	4
A CONSTRUCCIÓN DO ESPAZO, O TEMPO E O RITMO RADIOFÓNICOS	1. A construción do espazo: distancia, dirección e movemento. 2. Da paisaxe á atmosfera. 3. A construción do tempo. 3. O ritmo: orde, regularidade, periodicidade, probabilidade e redundancia. 4.A harmonía: proporción, variedade e cambio. 5. A montaxe e a continuidade sonora: os eixos e as figuras. 6. A escaleta: partitura radiofónica.	3
OS XENEROS RADIOFÓNICOS	1. Concepto e clasificación. 2. O monólogo e os seus xéneros: O comentario. A Reportaxe. 3. Os xéneros do diálogo: A entrevista, a mesa redonda, o debate, a tertulia, a participación da audiencia.	2
OS PROGRAMAS RADIOFÓNICOS	1. A creación de programas: parámetros. 2. O programa como Unidade de tempo, contidos e tratamentos radiofónicos. 3. O podcast: O título. A sintonía. A estrutura. As seccións. A presentación. Os colaboradores. 4. O trailer. Os pintes. O ritmo. A construción da variedade. O tratamento sonoro. A produción.	6
Total de sesións por cuadrimestre		

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Presenciais. Clases teórico-prácticas. Elaboración de materiais presencialmente.*	32 (16+16)*	58	90
Elaboración dun catálogo de programas radiofónicos de referencia. Selección de alomenos 5 programas radiofónicos coa posterior exposición en público dos argumentos que levaron a tal escolla.	4	1	5
Elaboración de pequenos exercicios exploratorios dos usos da voz, música e paisaxes sonoras. Creación de 3 arquivos sonoros con diversos contidos relativos ós diferentes parámetros sonoros tanto da voz como da música, que interveñen no proceso creativo de elaboración de espazos radiofónicos.	6	12	18
Elaboración de tres espazos radiofónicos con entrega nas datas sinaladas. (consultar calendario). Aprendizaxe experiencial, en traballo individual con posibilidade de estenderse a grupal, de tres espazos radiofónicos de elaboración propia. Utilizando a experimentación previa dos exercicios exploratorios configuraremos unidades formais dotadas de significado e levadas a tres formatos distintos.	14	28	42
Exposición e debate sobre os traballos presentados. Sesións centradas na exposición por parte do alumnado dos espazos creados e de remisión e recepción de opinións e críticas construtivas aos espazos propostos.	6	12	18
Actividades de avaliación. Entrega nas datas asignadas segundo calendario achegado a principio de curso, dos traballos propostos. Elaboración de criterios de avaliación conxuntos e posterior aplicación dos mesmos por parte do grupo a todos os traballos coordinados pola profesora.	2	5	7
	32	42	90
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentarios e debates.	T (todos) X2,X3, X4, X7, X10, X13,X16,X18,X21, X22, X23, X24,X26. EC2,EC4,EC7, EC11, E14,E15, E16,E17,E18, EP3	40 % Cada sesión 2,5 puntos
Presentación en público dos traballos propostos.	Presentación en tempo e forma, segundo o calendario axuntado ó inicio de curso, dos tres traballos propostos.	T(todos agás 8 e 9) X2,X3,X4,X7,X10X 13, X16,X18,X21,X22, X23, X26 EC4,EC7,EC9,EC1 0,E C11, E13,E14,E15,E16,E18 ,E19 EM7,EM8 EP3,EP4,EP5,EP6, EP 8,EP9,	60 % (Cada un dos traballos presentados suporá un 20% da cualificación final)
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Dembro-)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva.	T(todos) X2,X3, X4, X7, X10,	20%

		X13,X16,X18,X21, X22, X23, X24,X26 EC2,EC4,EC7, EC11 EI4,EI5, EI6,EI7,EI8 EP3	
Presentación en público dos traballos propostos.	Presentación en tempo e forma, segundo o calendario específico para esta convocatoria adxuntado ó inicio de curso, dos tres traballos propostos.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	80%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	20%
Traballo persoal	Realizar e presentar en tempo e forma os traballos propostos. Alomenos 16 audios desglosados en 6 espazos radiofónicos propios e 10 exercicios de traballo cos distintos parámetros sonoros tanto da voz como da música e a intersección de ámbalas dúas.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	80% (Cada un dos traballos presentados suporá 0,50 puntos)

EXTRAORDINARIA

Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	20%
Traballo persoal	Realizar e presentar en tempo e forma os traballos propostos. Alomenos 16 audios desglosados en 6 espazos radiofónicos propios e 10 exercicios de traballo cos distintos parámetros sonoros tanto da voz como da música e a intersección de ámbalas dúas.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	80% (Cada un dos traballos presentados suporá 0,50 puntos)

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Martínez-Costa, M^a. P., & Díez Unzueta, J. R. (2005). *Lenguaje, géneros y programas de radio. Introducción a la Narrativa Radiofónica*. EUNSA. Pousa, X. R., & Yaguan, H. A. (2013). *La radio, un medio en evolución*. Comunicación Social ediciones y publicaciones.

Izuzquiza, F. (2019). *El gran cuaderno de podcasting. Cómo crear, difundir y monetizar tu podcast*. Kailas editorial. Otero, M. (1994). *A radio na escola. Cadernos mediáticos 3*. Edicións LEA.

Balsebre, A. (2004). *El lenguaje radiofónico*. Ediciones Cátedra.

Nieto, J. (1996). *La música para la imagen. La influencia secreta*. SGAE.

9. Observacións

*No apartado 5. Metodoloxía e Planificación docente figuran 32 h desglosadas en 16+16. As horas de docencia son 16 (3 ECTS).

Dada a natureza eminentemente práctica e o requirimento de material específico para elaborar as tarefas asignadas, así como para garantir o acceso a todo o alumnado ó mesmo material, artellamos as sesións desdobladas de xeito que a metade da horas son de docencia (16) e a outra metade(16) serán de elaboración de materiais para ser avaliados.

Programación Docente de Contidos Dixitais

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		REPERTORIO DE ORQUETRA E INSTRUMENTOS AFÍNS (I-VI)								
ESPECIALIDADE	TODAS							ITINERARIO	TODOS	
CARÁCTER	OPTATIVA							TIPO DE CLASES	COLECTIVA	
DEPARTAMENTO	VENTO METAL							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	JUAN CARLOS DIAZ ALVAREZ	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	JESÚS VICENTE MONZÓ
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	2
ETCS/ CUADRIMESTRE					6	6			Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS					MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	JESÚS VICENTE MONZÓ					fjvm@cmvigo.com				

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Investigación, aprendizaxe e uso práctico de ferramentas e recursos dixitais e/ou online que nos axuden na nosa práctica como intérpretes, investigadores ou docentes. O uso produtivo de internet máis aló do facebook.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A relación natural que se establece entre os contidos propios e os contidos das disciplinas. O grao de complementariedade entre as disciplinas creará unha base firme para o futuro musical e profesional do alumno/a
TRANSVERSAIS	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15
XERAIS	X8, X21, X24, X25
ESPECÍFICAS	E4, E6, E8, E10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Ser conscientes das posibilidades que nos brinda internet e o entorno dixital en recursos e ferramentas diversas.	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2

	E4, E6, E8, E10
Coñocer estos recursos e familiarizarse con este contorno.	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Ferramentas Google	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	6
Software para músicos	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	4
Tratamento multimedia	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	6
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

CUATRIMESTRE V-VI

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases	30		30
Tutorías	2		2
Preparación		148	148
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
FERRAMENTAS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ASISTENCIA CLASE (escenario presencial, semipresencial ou non presencial, de acordo coa situación sanitaria derivada da COVID-19)	Participar, traballar en equipo e mostrar una educación acorde co o nivel educativo	50%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
TAREFAS CLASES (escenario presencial, semipresencial ou non presencial, de acordo coa)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos.	50%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2

situación sanitaria derivada da COVID-19)			E4, E6, E8, E10
---	--	--	-----------------

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
---	--	------	---

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
---	--	------	---

EXTRAORDINARIA

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T3, T6, T13, X3, X11, X15, E6, E8, E9
---	--	------	---

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos